

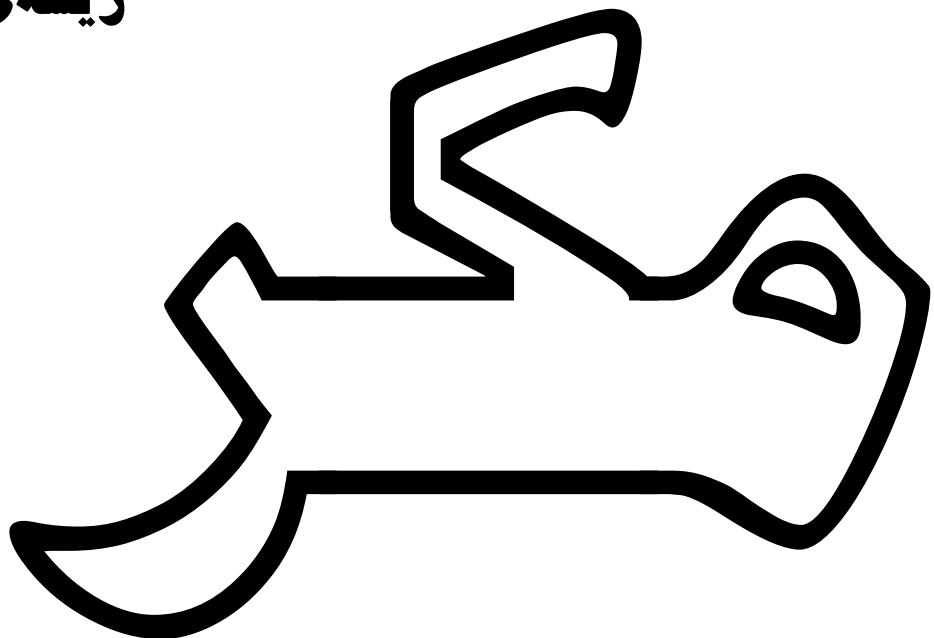

نظام مفهومی قرآن گریم

دیشهی ۱۶۰۱

هو الحكيم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیم داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیرینا و شالوده‌ی آن، قرائی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرائی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرائی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرائی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموکوعی). هرچه هموکوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۶۰۱، «مکر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموکوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «مکر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «مکر» می‌باشد. آ

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

۱۳۸۹ شهریورماه

۱۴۳۱ رمضان المبارک

آین اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۱۶۰۱	شماره
مکر	ریشه
۴۳	تعداد تکرار
۲۰	تعداد مشتقات
۱۲۳	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

١. الْأَنَاكِيرِينَ (٢)	٥. لَمَكْرٌ (١)	٩. مَكَرَتُهُ (١)	١٣. لَمَكْرٌ (٣)	١٧. مَكْرِهِمْ (١)
٢. الْمَكْرُ (٢)	٦. لَيْمَكْرُوا (١)	١٠. مَكَرَنَا (١)	١٤. مَكْرُهُمْ (١)	١٨. يَمْكُرُ (٢)
٣. إِسْكَرِهِنَّ (١)	٧. مَكْرَ (٣)	١١. مَكْرًا (٤)	١٥. مَكْرٌ (٢)	١٩. يَمْكُرُونَ (٣)
٤. تَمْكُرُونَ (١)	٨. مَكْرُوا (٦)	١٢. مَكْرُهُمْ (١)	١٦. مَكْرُهُمْ (٢)	٢٠. يَمْكُرُونَ (٤)

فهرست ریشه‌های مرتبط

١. اتی (٦)	٢٦. جمع (٦)	٥١. سرع (٣)	٧٦. عزز (٤)	١٠١. لدى (١)
٢. اذن (٢)	٢٧. جيء (١)	٥٢. سقف (١)	٧٧. عقب (٣)	١٠٢. لفک (١)
٣. ارض (٤)	٢٨. حتى (١)	٥٣. سکن (١)	٧٨. علم (٨)	١٠٣. لیل (١)
٤. الک (١)	٢٩. حزن (٢)	٥٤. سمع (١)	٧٩. عمل (٣)	١٠٤. مثل (١)
٥. الله (٤٤)	٣٠. حوش (١)	٥٥. سمو (١)	٨٠. عنق (١)	١٠٥. مدن (٢)
٦. اله (٤٤)	٣١. حول (٢)	٥٦. سنن (٦)	٨١. غلل (١)	١٠٦. مسس (٣)
٧. امر (٢)	٣٢. حيث (٣)	٥٧. سوء (٩)	٨٢. غیب (١)	١٠٧. مکر (٦٢)
٨. امن (٨)	٣٣. حيق (٣)	٥٨. سوف (٢)	٨٣. فرعون (٣)	١٠٨. ملک (١)
٩. انس (٣)	٣٤. خرج (٧)	٥٩. شدد (٣)	٨٤. فوق (١)	١٠٩. نباء (٢)
١٠. ان (٥)	٣٥. خرر (١)	٦٠. شرك (١)	٨٥. قبل (٥)	١١٠. نند (١)
١١. اهل (٥)	٣٦. خسر (٢)	٦١. شعر (٨)	٨٦. قتل (٤)	١١١. ندم (١)
١٢. اول (٥)	٣٧. خسف (١)	٦٢. صبر (٢)	٨٧. قرى (٢)	١١٢. نظر (٣)
١٣. اوی (٤)	٣٨. خیر (٧)	٦٣. صدد (١)	٨٨. قطع (١)	١١٣. نفس (٥)
١٤. ائی (٤)	٣٩. دمر (١)	٦٤. صعد (٢)	٨٩. قعد (١)	١١٤. نهر (١)
١٥. ایی (٤)	٤٠. دور (٢)	٦٥. صغر (١)	٩٠. قول (١١)	١١٥. هدی (١)
١٦. بدل (٢)	٤١. ذوق (٣)	٦٦. صلح (٢)	٩١. قوم (٤)	١١٦. وجد (٤)
١٧. بشر (١)	٤٢. رحم (٣)	٦٧. صوب (١)	٩٢. کبر (٨)	١١٧. وحد (١)
١٨. بعد (٣)	٤٣. رسيل (٦)	٦٨. ضرر (٣)	٩٣. کتب (٣)	١١٨. وحی (١)
١٩. بنی (١)	٤٤. رفع (٢)	٦٩. ضعف (١)	٩٤. کرم (١)	١١٩. وسم (١)
٢٠. بور (٢)	٤٥. رود (٢)	٧٠. ضلل (١)	٩٥. کسب (٣)	١٢٠. وق (١)
٢١. ثبت (٤)	٤٦. رئی (٢)	٧١. ضيق (٢)	٩٦. کفر (٩)	١٢١. وکاء (١)
٢٢. جبل (٤)	٤٧. زول (٤)	٧٢. طیب (٢)	٩٧. کل (٦)	١٢٢. وله (٤٤)
٢٣. جرم (٣)	٤٨. زین (١)	٧٣. ظهر (١)	٩٨. کلم (٢)	١٢٣. یدی (١)
٢٤. جزی (١)	٤٩. سبل (١)	٧٤. عتد (١)	٩٩. کون (١٢)	١٢٤. جعل (٦)
٢٥. صفحه ٣	٥٠. سرر (١)	٧٥. عنب (٧)	١٠٠. کیف (١)	

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۵۴} وَمَكْرُوا وَمَكْرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
۲. {آل عمران - ۵۴} وَمَكْرُوا وَمَكْرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
۳. {آل عمران - ۵۴} وَمَكْرُوا وَمَكْرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
۴. {الأنعام - ۱۶} وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَبَرَ مُجْرِمِيهَا لِيَنْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَنْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ
۵. {الأنعام - ۱۶} وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَبَرَ مُجْرِمِيهَا لِيَنْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَنْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَدْعُونَ
۶. {الأنعام - ۱۶} وَإِذَا جَاءَهُمْ آيَةً قَالُوا نَنْوَمْ حَتَّىٰ مُثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللهِ الْأَعْلَمُ حَيْثُ تَجْعَلُ رِسَالَةُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَحْرَمُوا صَغَارُ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَنْكُرُونَ
۷. {الأعراف - ۹۹} أَفَامْنُوا مَكْرُ اللهِ فَلَا يَأْمُنُ مَكْرُ اللهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ
۸. {الأعراف - ۹۹} أَفَامْنُوا مَكْرُ اللهِ فَلَا يَأْمُنُ مَكْرُ اللهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ
۹. {الأعراف - ۱۶} قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنْ هَذَا لَكُوكْ مَكْرُمُوهُ فِي الْمَدِيْنَةِ لَتُخْرِجُوهَا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسُوفَ تَعْلَمُونَ
۱۰. {الأعراف - ۱۶} قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنْ هَذَا لَمَكْرُ مَكْرُمُوهُ فِي الْمَدِيْنَةِ لَتُخْرِجُوهَا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسُوفَ تَعْلَمُونَ
۱۱. {الأنفال - ۳۰} وَإِذْ يَنْكُرُ بَنِي الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُتُبُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
۱۲. {الأنفال - ۳۰} وَإِذْ يَنْكُرُ بَنِي الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُتُبُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
۱۳. {الأنفال - ۳۰} وَإِذْ يَنْكُرُ بَنِي الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُتُبُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
۱۴. {الأنفال - ۳۰} وَإِذْ يَنْكُرُ بَنِي الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُتُبُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللهُ وَاللهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
۱۵. {يوسف - ۲۱} وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّهُمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرُ في آيَاتِنَا قُلِّ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ
۱۶. {يوسف - ۲۱} وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّهُمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرُ في آيَاتِنَا قُلِّ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ
۱۷. {يوسف - ۲۱} وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَسَّهُمْ إِذَا لَهُمْ مَكْرُ في آيَاتِنَا قُلِّ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ
۱۸. {يوسف - ۳۱} فَلَمَّا سَبَعَثْ بِنَكْرُهُنَّ أَرْسَلَتِ الْأَئِمَّهُنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مِنْكَارًا وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ الْأُخْرُجُ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرُهُنَّ وَقَطَّعُنَّ أَيْدِيهِنَّ وَفُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَتَرَا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ
۱۹. {يوسف - ۱۰} ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ تُوحِيَ إِلَيْنَكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَنْكُرُونَ
۲۰. {الرعد - ۳۳} أَمَّنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ قَوْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُوهُمْ أَمْ ثَبَّبُوهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ بِلْ زَرِينَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصَدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُصْلِلِ اللَّهَ فَمَا لَهُ مِنْ هَادِ
۲۱. {الرعد - ۴۶} وَقَدْ مَكَرُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيْلَهُ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عَقَبَ الدَّارِ
۲۲. {الرعد - ۴۶} وَقَدْ مَكَرُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيْلَهُ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عَقَبَ الدَّارِ
۲۳. {إبراهيم - ۴۶} وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرُهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَرْوَلَ مِنْهُ الْجِبَالِ
۲۴. {إبراهيم - ۴۶} وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرُهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَرْوَلَ مِنْهُ الْجِبَالِ
۲۵. {إبراهيم - ۴۶} وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرُهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَرْوَلَ مِنْهُ الْجِبَالِ
۲۶. {إبراهيم - ۴۶} وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرُهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَرْوَلَ مِنْهُ الْجِبَالِ

٥٧. {النحل - ٢٦} قَدْ مَكَرُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ تَحْرَ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْهِمْ وَ أَثَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ
٥٨. {النحل - ٤٥} أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكْرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ
٥٩. {النحل - ١٣} وَ اصْبِرْ وَ مَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَ لَا تَحْزِنْ عَلَيْهِمْ وَ لَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَنْكِرُونَ
٦٠. {النمل - ٥٠} وَ مَكْرُوا مَكْرًا وَ مَكَرْنَا مَكْرًا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ
٦١. {النمل - ٥٠} وَ مَكْرُوا مَكْرًا وَ مَكَرْنَا مَكْرًا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ
٦٢. {النمل - ٥٠} وَ مَكْرُوا مَكْرًا وَ مَكَرْنَا مَكْرًا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ
٦٣. {النمل - ٥٠} وَ مَكْرُوا مَكْرًا وَ مَكَرْنَا مَكْرًا وَ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ
٦٤. {النمل - ٥١} فَإِنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَرْنَا هُمْ وَ فَوْهُمْ أَجْمَعِينَ
٦٥. {النمل - ٧٠} وَ لَا تَحْزِنْ عَلَيْهِمْ وَ لَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَنْكِرُونَ
٦٦. {سبأ - ٣٣} وَ قَالَ الَّذِينَ اسْتَضْعَفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بِلِ مَكْرُ اللَّهِ إِذْ تَأْمُرُونَا أَنْ تَكُفُّرْ بِاللَّهِ وَ تَجْعَلْ لَهُ أَنْدَادًا وَ أَسْرُوا الْمَدَامَةَ لَنَا رَأَوْا
- الْعَذَابَ وَ جَعَلْنَا الْأَعْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هُلْ يُجْزِيُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
٦٧. {فاطر - ١٠} مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَرَةَ فَلَلَّهِ الْعَرَةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعُدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ يُرْفَعُهُ وَ الَّذِينَ يَنْكِرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ
- مَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ
٦٨. {فاطر - ١٠} مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَرَةَ فَلَلَّهِ الْعَرَةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعُدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ يُرْفَعُهُ وَ الَّذِينَ يَنْكِرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ
- مَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يَبُورُ
٦٩. {فاطر - ٤٣} اسْتَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَ مَكْرُ السَّيِّئِ وَ لَا يَحْبِطُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهُلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ تَبَدِيلًا وَ لَنْ
- تَجِدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ تَحْوِيلًا
٧٠. {فاطر - ٤٣} اسْتَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَ مَكْرُ السَّيِّئِ وَ لَا يَحْبِطُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهُلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ تَبَدِيلًا وَ لَنْ
- تَجِدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ تَحْوِيلًا
٧١. {غافر - ٤٥} قَوْقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكْرُوا وَ حَاقَ بِالِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ
٧٢. {نوح - ٢٢} وَ مَكْرُوا مَكْرًا كَبَارًا
٧٣. {نوح - ٢٢} وَ مَكْرُوا مَكْرًا كَبَارًا